Polski Kongres Klimatyczny 2025: biznes i administracja wobec wyzwań zielonej transformacji

W dniach 25-26 marca 2025 roku odbył się Polski Kongres Klimatyczny. Organizowane przez Europejską Fundację Inwestycji Zrównoważonych wydarzenie zgromadziło kluczowych interesariuszy – przedstawicieli rządów, biznesu, samorządów, nauki i organizacji pozarządowych – aby wspólnie omówić najważniejsze wyzwania i szanse związane z dekarbonizacją gospodarki oraz rozwojem zrównoważonych inwestycji.

Polski Kongres Klimatyczny 2025 fot. mat. prasowe M. Cieszewski

Patronat i znaczenie kongresu

Patronat honorowy nad kongresem objęły Ministerstwo Przemysłu, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Wydarzenie odbyło się również pod patronatem trwającej polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej.

Kongres otworzył Przewodniczący Rady Programowej Polskiego Kongresu Klimatycznego, Pan Senator Adam Szejnfeld, a przemowy inauguracyjne wygłosili: Pani Minister Marzena Czarnecka, Ministra Przemysłu oraz Pan Michał Baranowski, Sekretarz Stanu, Wiceminister Rozwoju i Technologii.

Polski Kongres Klimatyczny 2025, Pani Marzena Czarnecka, Ministra Przemysłu fot. mat.

prasowe M. Cieszewski

Senator Adam Szejnfeld, Przewodniczący Rady Programowej Polskiego Kongresu Klimatycznego podsumował wydarzenie podkreślając jego najważniejszy wniosek:

> *„Partnerstwo i współpraca w procesie zielonej transformacji, to myśl przewodnia Polskiego Kongresu Klimatycznego, który po raz kolejny potwierdził swoją rolę, jako kluczowej platformy dialogu i wymiany wiedzy pomiędzy przedstawicielami świata nauki, biznesu, administracji publicznej i organizacji pozarządowych. Skala wyzwań jakie wiążą się z odpowiedzialnością za przyszłość następnych pokoleń wymaga systemowych i kompleksowych działań opartych na wiedzy i doświadczeniu.*

> *Dziękuję wszystkim prelegentom za ich analizy, opinie oraz merytoryczne wystąpienia, które wzbogaciły dyskusję oraz wskazały wszystkim interesariuszom kierunki koniecznych działań. Wyrazy uznania kieruję do uczestników Kongresu za ich zaangażowanie, obecność i aktywny udział w debatach. Szczególne podziękowania należą się partnerom wydarzenia za wsparcie i współtworzenie przestrzeni do konstruktywnego dialogu.*

> *Wierzę, że efekty tegorocznego Kongresu staną się impulsem do dalszej współpracy oraz konkretnych działań na rzecz zrównoważonej i odpowiedzialnej przyszłości – w wymiarze lokalnym, krajowym i globalnym.”*

Polski Kongres Klimatyczny 2025: biznes i administracja wobec wyzwań zielonej transformacji

Polski Kongres Klimatyczny 2025, Senator Adam Szejnfeld, Przewodniczący Rady Programowej PKK fot. mat. prasowe M. Cieszewski

W kongresie uczestniczyli liczni goście honorowi – ministrowie, ambasadorowie, prezydenci miast, oraz prezesi kluczowych instytucji i firm, co podkreśliło jego wagę jako forum dla strategicznych rozmów o przyszłości europejskiej gospodarki w kontekście klimatycznym.

Pięć ścieżek tematycznych

Tegoroczne obrady zostały podzielone na pięć głównych ścieżek tematycznych, obejmujących kluczowe zagadnienia:

- Przemysł – jaka powinna być rola dużych przedsiębiorstw w zielonej transformacji i dekarbonizacji gospodarki?
- Energetyka – jakie mechanizmy finansowe są kluczowe dla transformacji energetycznej i jak przyspieszyć rozwój gospodarki wodorowej oraz technologii magazynowania energii?
- Finanse i regulacje – jak regulacje prawne i system zamówień publicznych mogą wspierać zielone inwestycje?
- Inwestycje samorządowe – jak rządy mogą wspierać samorządy w realizacji ambitnych celów klimatycznych?
- Technologie – jak skutecznie współpracować na styku sektora publicznego i prywatnego oraz jakie innowacyjne rozwiązania mogą przyspieszyć neutralność klimatyczną?

Kluczowe zagadnienia

W ramach 33 paneli dyskusyjnych eksperci podejmowali kluczowe tematy związane z zieloną transformacją. W centrum uwagi znalazły się pytania o skuteczną współpracę

sektora publicznego i prywatnego, rolę rządów w wspieraniu samorządów oraz bariery regulacyjne i finansowe dla zielonych inwestycji. Dyskutowano również o bezpieczeństwie energetycznym i cyberbezpieczeństwie w kontekście transformacji przemysłu i energetyki.

Paweł Łączkowski, Counsel w kancelarii White&Case podsumował, że *k*luczem do sukcesu transformacji energetycznej w Polsce będzie nie rywalizacja, lecz współpraca i synchronizacja różnych technologii i źródeł energii *„Nie brutalna rywalizacja, ale raczej kooperacja i synchronizacja wykorzystania różnego rodzaju źródeł wytwórczych oraz technologii będą kluczem do sukcesu kolejnej, w ostatnim półwieczu, wielkiej polskiej transformacji, tym razem transformacji energetycznej. Wspomagać ją powinny odważne decyzje i konsekwencja w działaniu. W tym kontekście warto przyglądać się losom projektu rewolucyjnych zmian w prawie energetycznym, który został opublikowany na kilkanaście godzin przed Polskim Kongresem Klimatycznym. Niesie on ze sobą sporo nadziei, związanych np. z możliwością dywersyfikacji kontraktowania energii elektrycznej przez odbiorcę, również w jednym punkcie odbioru, uwolnienia w Krajowym Systemie Energetycznym dodatkowych mocy poprzez usunięcie tzw. „projektów zombie”, a także szersze zastosowanie instytucji cable poolingu. Jednak są z nim także związane pewne wątpliwości, np. jak będą wyglądać wytyczne Prezesa URE odnośnie do elastycznych umów przyłączeniowych, czy system aukcyjny mocy przyłączeniowych docelowo zastąpi obecne postępowanie kolejkowe i last but not least, jak ostatecznie kształtować się będą koszty związane z przyłączeniem nowych źródeł do sieci.”*

> *Hasłami przewodnimi, które towarzyszyły panelom dyskusyjnym,*

> *były:* ***#konkurencyjność Unii Europejskiej, #deregulacja i #omnibus, #CleanIndustrialDeal oraz #bezpieczeństwoenergetyczne i #cyberbezpieczeństwo.***

Pytanie o przyszłość zielonej transformacji nabiera nowego znaczenia w obliczu dynamicznych zmian na globalnej scenie politycznej. Jeszcze do niedawna była ona postrzegana jako motor innowacji, inwestycji i gospodarczej prosperity. Dziś jednak napięcia geopolityczne, rosnące koszty surowców, bezpieczeństwo energetyczne oraz tempo wdrażania regulacji wpływają na kierunek i tempo zmian. Na pytanie odpowiada dr Anita Rodkiewicz- Ryżek z Santander Leasing, partnera strategicznego Polskiego Kongresu Klimatycznego:

> *„Uważam, że dziś już raczej nikt nie ma wątpliwości, że zielona transformacja nie zwalnia, czasem jednak ostro wchodzi w zakręt i ,,właśnie tam – w tych zakrętach – najłatwiej albo wypaść z toru, albo wyprzedzić konkurencję. Wszystko zależy od tego, kto trzyma kierownicę i czy wie, dokąd naprawdę chce dojechać". Pytanie o wpływ globalnej polityki na wzrost zielonej gospodarki staje się coraz bardziej aktualne – szczególnie dziś, gdy geopolityka, bezpieczeństwo energetyczne i tempo regulacji wywierają silną presję na transformację, która jeszcze niedawno była*

głównym motorem innowacji, inwestycji i wzrostu. Transformacja energetyczna to nie tylko cel środowiskowy, ale kompleksowy projekt gospodarczy, społeczny i geopolityczny. Sama mapa jak jej dokonać nie wystarczy – trzeba jeszcze mieć paliwo, a tym paliwem są kapitał, zaufanie i przewidywalność. Europa wciąż ma szansę na globalne przywództwo, ale tylko wtedy, gdy nie zostawi nikogo w tyle: ani Śląska, ani sektora MŚP, ani konsumenta. Jako osoba odpowiedzialna za rozwój zielonego finansowania w Santander Bank Polska i Santander Leasing mogę powiedzieć jedno: pieniądze na transformację są. Mamy narzędzia, instrumenty i możliwości. Potrzebujemy tylko jednego – odwagi do działania. Nie da się prowadzić transformacji z zaciągniętym hamulcem w postaci niepewności, chaosu legislacyjnego czy braku dialogu. Ale jeśli dialog między wszystkimi uczestnikami będzie trwał, możemy nie tylko przetrwać zakręt, ale zmienić całą trasę, którą podąża europejska gospodarka. Jeśli chodzi o konkurencyjność polskich firm i rolę jaką odegrają w tym procesie to uważam, że jesteśmy na rozdrożu: możemy albo zostać podwykonawcą zielonej rewolucji w Europie, albo jej pełnoprawnym uczestnikiem – do tego potrzebujemy nowoczesnych instrumentów finansowych, sprawnych mechanizmów wsparcia i partnerskiej współpracy publiczno-prywatnej. Rzeczywistość inwestycyjna często rozbija się nie o wielką politykę, ale o drobne absurdy systemowe, które sprawiają, że dobre projekty tracą finansowanie, a inwestorzy cierpliwość. Potrzeba nam spójnej, przewidywalnej polityki, jednolitego systemu przyłączeń, skrócenia ścieżek administracyjnych, urealnienia harmonogramów projektowych. To nie są hasła – to konkretne warunki, które zdecydują o tempie i skuteczności zielonej transformacji. Bez nich proces ten będzie znacznie trudniejszy i

> *wolniejszy, a jego pełny potencjał może nie zostać w pełni wykorzystany.” – podsumowuje dr Anita Rodkiewicz- Ryżek z Santander Leasing.*

Działania samorządów odgrywają kluczową rolę w przyspieszeniu zielonej transformacji, ponieważ to właśnie na poziomie lokalnym podejmowane są decyzje wpływające na jakość powietrza, rozwój odnawialnych źródeł energii oraz efektywność energetyczną. Przykładem takiego zaangażowania jest Województwo Mazowieckie, które od lat wdraża inicjatywy na rzecz ochrony klimatu i poprawy jakości powietrza. Jak podkreśla Samorząd Województwa Mazowieckiego: Adam Struzik, marszałek województwa mazowieckiego podsumował

> *„Samorząd Województwa Mazowieckiego od lat wspiera działania mające na celu ochronę klimatu i powietrza. Poza nowym projektem „Mazowsze bez smogu” samorząd województwa realizuje dwa programy wsparcia dla samorządów powiatowych i gminnych: „Mazowsze dla czystego powietrza” i „Mazowsze dla klimatu”. W tym roku przekaże na nie łącznie ponad 20 mln zł, z czego 7,6 mln zł na „Mazowsze dla czystego powietrza”. Ten program, na który samorząd województwa przeznaczył dotychczas ponad 72 mln zł, został wskazany przez Europejski Komitet Regionów jako przykład dobrej praktyki realizowanej w krajach UE na rzecz poprawy stanu środowiska.”*

Jednym z kluczowych wątków był Clean Industrial Deal – koncepcja unijnej polityki przemysłowej, której celem jest wspieranie europejskich firm w przechodzeniu na niskoemisyjne technologie i zwiększaniu globalnej konkurencyjności. Omówiono także wpływ deregulacji na rozwój zielonej gospodarki oraz nowe modele biznesowe, które mogą przyspieszyć wdrażanie innowacyjnych rozwiązań, takich jak wirtualne elektrownie czy

rozproszone magazynowanie energii.

Dekarbonizacja nie jest już kwestią wyboru, lecz koniecznością, która obejmuje wszystkie aspekty gospodarki – od energetyki, przez przemysł, po transport i budownictwo. Aby proces ten przebiegł skutecznie, nie wystarczy jedynie zastąpienie paliw kopalnych odnawialnymi źródłami energii. Kluczowe jest kompleksowe podejście, obejmujące elektryfikację kluczowych sektorów oraz zwiększenie efektywności energetycznej. To wyzwanie globalne, ale także europejskie i krajowe, które wymaga skoordynowanych działań na wszystkich poziomach. Jak trafnie podkreśliła Aleksandra Stępniak, Public Affairs Manager, VELUX Polska

> *« Przed nami nieuniknione – dekarbonizacja i transformacja całej gospodarki, zarówno z perspektywy globalnej, europejskiej – jak i u nas w Polsce. Aby tę zmianę przeprowadzić w sposób skuteczny, należy działać jednocześnie w obrębie wszystkich sektorów. O transformacji energetycznej często myśli się jedynie w kontekście zmiany miksu energetycznego w kierunku OZE. Nic bardziej mylnego. Nie dokonamy bowiem tego bez wcześniejszej elektryfikacji budownictwa, przemysłu czy transportu, a przede wszystkim – bez poprawy efektywności energetycznej. Zacznijmy od budynków – zużywają ok 40% energii i emitują ok 38% dwutlenku węgla. Dekarbonizacja tego sektora będzie więc miała istotny wkład w transformację całej gospodarki. Należy przede wszystkim poprawić efektywność energetyczną budynków – ok. 70% z nich ma ją wciąż na bardzo niskim poziomie. Budynki o dużo mniejszym zapotrzebowaniu na energię będziemy mogli zasilać w ciepło z efektywnych i niskotemperaturowych sieci ciepłowniczych – potrzebujemy zatem jednoczesnej zmiany w sektorze ciepłowniczym. Innym rozwiązaniem mogą być pompy ciepła, ale chcąc podłączyć coraz więcej*

> *urządzeń do sieci elektroenergetycznej musimy wcześniej ją zmodernizować. Mamy już zatem powiązane trzy sektory, które należy transformować symultanicznie.*

> *Do tego dochodzi jeszcze przemysł – aby bowiem skutecznie zdekarbonizować budownictwo w proces ten muszą włączyć się wszyscy interesariusze w ramach sektora – producenci materiałów budowlanych i urządzeń, deweloperzy, wykonawcy oraz wszyscy ich partnerzy biznesowi i dostawcy. Transformacja energetyczna gospodarki to bez wątpienia ogromne wyzwanie, dlatego kluczowe jest tu holistyczne, długofalowe myślenie, które umożliwi przeprowadzenie tego procesu w sposób skuteczny, uzasadniony kosztowo i sprawiedliwy społecznie."*

Transformacja energetyczna w Europie nabiera tempa, napędzana zarówno kryzysem klimatycznym, jak i koniecznością uniezależnienia się od paliw kopalnych. Dla Polski, której sektor energetyczny przez dekady opierał się na węglu, jest to szczególne wyzwanie wymagające strategicznych decyzji i nowych technologicznych rozwiązań. W tym kontekście coraz częściej mówi się o potencjale geotermii jako stabilnym i odnawialnym źródle energii cieplnej. Jak wskazuje jeden z instytutów naukowych:

> *„Zmiany klimatu i kryzys energetyczny spowodowały jeszcze bardziej intensywne działania krajów europejskich w kierunku transformacji energetycznej. Odejście od paliw kopalnych, zwłaszcza od węgla, staje się faktem. Dla naszego kraju jest to szczególnie trudne wyzwanie, bo od wielu lat polski sektor energetyczny opierał się na węglu. Jako państwowa służba*

geologiczna wspieramy administrację rządową i jednostki samorządu terytorialnego w tym trudnym procesie, proponując wykorzystanie potencjału geotermalnego, jako alternatywę dla węgla w ciepłownictwie. Przynajmniej 50% naszego kraju to obszary perspektywiczne dla geotermii. Energia geotermalna to odnawialne źródło ciepła pochodzące z wnętrza Ziemi, które stanowi stabilne i ekologiczne rozwiązanie dla współczesnych potrzeb energetycznych. W przeciwieństwie do energii słonecznej czy wiatrowej, jej wydajność nie zależy od warunków atmosferycznych, co gwarantuje ciągłość i niezawodność dostaw. Chociaż początkowe inwestycje w infrastrukturę geotermalną mogą być wysokie, późniejsze koszty eksploatacji są niskie, co czyni tę technologię opłacalną w długim okresie. Systemy geotermalne charakteryzują się długim okresem użytkowania oraz mniejszą zmiennością cen energii w porównaniu do paliw kopalnych. Rozwój sektora geotermalnego stymuluje rozwój lokalnych gospodarek, generując nowe miejsca pracy i przyciągając inwestycje w regionach o korzystnych warunkach geologicznych. Energia geotermalna jest jednym z kluczowych elementów w strategiach przechodzenia na odnawialne źródła energii, co ma istotne znaczenie w kontekście globalnych wysiłków na rzecz ograniczenia zmian klimatycznych. Wykorzystanie energii geotermalnej przynosi wymierne korzyści zarówno dla środowiska, jak i gospodarki. Może ona stanowić stabilne, tanie i ekologiczne źródło energii, przyczyniające się do zrównoważonego rozwoju oraz walki ze zmianami klimatycznymi. Jako państwowa służba geologiczna pokazujemy, gdzie najlepiej budować ciepłownie geotermalne i jak najlepiej na wodach termalnych zarobić, wykorzystując je nie tylko w ciepłownictwie, ale też w rekreacji i lecznictwie. Wszystkich zainteresowanych inwestowaniem w geotermię zapraszamy do

> *kontaktu. Wiemy, jak to zrobić, żeby się udało.” – ocenia dr Mariusz Socha, Kierownik Zakładu Wód Termalnych, Leczniczych i Solanek, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy*

Współpraca kluczem do sukcesu

Podczas kongresu wielokrotnie podkreślano, że kluczowym czynnikiem sukcesu transformacji jest ścisła współpraca między administracją publiczną, biznesem i sektorem naukowym. Wspólne działania w zakresie finansowania zielonych inwestycji, tworzenia stabilnych ram regulacyjnych i wdrażania nowych technologii mogą nie tylko przyspieszyć redukcję emisji, ale także zwiększyć konkurencyjność europejskich przedsiębiorstw na globalnym rynku.

Polski Kongres Klimatyczny odbył się dzięki wsparciu Partnerów: ORLEN S.A.,

Grupa Enea, ORLEN Synthos Green Energy, Deloitte, White & Case SA, GESSEL Attorneys at law, WiseEuropa, Towarowa Giełda Energii, Arcadis, VELUX, Leroy Merlin, Veolia Term, PySENSE, DB ENERGY SA, AMS SMART OOH, Holcim Polska, PKP S.A., Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie, Endress+Hauser Group, Santander Leasing Polska, Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank Ochrony Środowiska S.A. Nextbike Polska S.A., Saint-Gobain Poland, Goodvalley, Steady Energy i innych partnerów.

Polski Kongres Klimatyczny 2025: biznes i administracja wobec wyzwań zielonej transformacji

Polski Kongres Klimatyczny 2025 fot. mat. prasowe M. Cieszewski

Polski Kongres Klimatyczny 2025: biznes i administracja wobec wyzwań zielonej transformacji

Polski Kongres Klimatyczny 2025 fot. mat. prasowe M. Cieszewski

Coraz więcej firm z różnych sektorów gospodarki dostrzega wartość aktywnego udziału w Polskim Kongresie Klimatycznym – wydarzeniu, które staje się platformą realnego dialogu, wymiany doświadczeń i promocji najlepszych praktyk wspierających zieloną transformację. Wspólna przestrzeń do rozmów między biznesem, administracją i środowiskiem naukowym sprzyja budowaniu partnerstw oraz szukaniu innowacyjnych rozwiązań, które mogą przyspieszyć proces dekarbonizacji. Uczestnictwo w kongresie to także okazja do pokazania własnych działań na rzecz klimatu i inspirowania innych do podejmowania ambitnych, ale koniecznych kroków w stronę zrównoważonej przyszłości. Przemysław Kubaszewski, Industry Manager w Endress+Hauser Polska będącego jednym z partnerów

strategicznych wydarzenia, podkreślił,

> *„Cieszę się, że coraz głośniej mówi się o urealnieniu ścieżki transformacyjnej, szczególnie tam, gdzie jest to najtrudniejsze. m.in. przy produkcji nawozów sztucznych, produkcji cementu, czy stali, a co stanowi o fundamecie bezpieczeństwa gospodarki europejskiej. Przy realizacji celów klimatycznych nie możemy zapomnieć, że nie żyjemy w próżni, a może się okazać, że inne gospodarki, szczególnie pozaeuropejskie grają może w tą samą grę, ale na zupełnie innych zasadach."*

Podsumowanie

Polski Kongres Klimatyczny 2025 pokazał, że Polska i Europa Środkowo-Północna mają ogromny potencjał, by stać się liderami zielonej transformacji. Stabilne regulacje, innowacyjne podejście do finansowania i otwartość na nowe technologie to fundamenty, które mogą napędzać rozwój zrównoważonej gospodarki w najbliższych latach. Kluczowe teraz jest przełożenie tych ambitnych dyskusji na konkretne działania – zarówno na poziomie krajowym, jak i europejskim.

źródło informacji: PPK